

Rapportage “Tussentijdse evaluatie sportbeleid gemeente Winsum”

Inhoud

1. Inleiding.....	2
2. Overzicht en analyse van de bezuinigingsvoorstellen uit de sportnota	4
2.1. Inleiding.....	4
2.2. Overzicht stand van zaken	4
2.3. Conclusie	6
3. Evaluatie pilot sportstimulering februari 2014 – februari 2016	7
3.1. Inleiding.....	7
3.2. Evaluatie buurtsportcoachproject	8
3.3. Evaluatie sportstimuleringsfonds	10
3.4. Financiële evaluatie sportstimulering	11
4. Conclusies en aanbevelingen.....	12
4.1. Conclusies.....	12
Aanbevelingen.....	13

1. Inleiding

In september 2013 heeft de gemeenteraad het Sportbeleid voor de jaren 2013 – 2020 vastgesteld. In dit besluit is aangegeven een evaluatie van het beleid te doen in 2016. Op dat moment zou meer bekend zijn over de te behalen bezuinigingen en de eerste ervaringen met de sportstimulering.

De reden om in 2012 te starten met de ontwikkeling van nieuw sportbeleid waren de volgende;

1. Creëren van een voorwaardenscheppend en stimulerend sport en beweegbeleid in de gemeente Winsum met het doel de gezondheid en het welbevinden van mensen te vergroten.
2. Het opstellen van een eenduidig gemeentelijk beleid t.a.v. buitensport en binnensportaccommodaties. De rol en verantwoordelijkheid van de gemeente en de vereniging moet worden vastgelegd.
3. Een bezuiniging op sport realiseren zodat financiële middelen beschikbaar komen voor het nieuwe sportstimuleringsbeleid

Na veel onderzoek, advies en input van bewoners, sporters en organisaties die zich met gezonde leefstijl bezig houden is uiteindelijk in september 2013 de Adviesnotitie: Sportnota 2013 – 2020 Gemeente Winsum vastgesteld door de Raad. Deze sportnota was een omslag van accommodatiegericht beleid naar meer sportstimuleringsbeleid. Daarbij was een forse bezuiniging op sport voorzien.

Het sportstimuleringsproject met de buurtsportcoaches is in eerste instantie voor 2 jaar gefinancierd. Dit vooruitlopend op de te behalen bezuinigingen op de deelbegroting sport, waar uiteindelijk de dekking van de kosten in gezocht moest worden. De welzijnsorganisatie Welstad uit Stadskanaal heeft het project voor ons uitgevoerd van 1 februari 2014 tot 1 februari 2016.

Na twee jaar is het nog niet mogelijk om de effecten van het beleid zelf te meten. Een inhoudelijke evaluatie met de vraag of de Winsumer, meer beweegt, gezonder leeft, en dergelijken is daarom nog niet aan de orde.

Deze tussenevaluatie richt zich daarom op het volgende:

Doelstelling: Inzicht geven in de resultaten van de sportstimulering en de tussentijdse en nog te verwachte resultaten van de bezuinigingsopgaven om te kunnen vast stellen of we op koers liggen of dat er een bijstelling moet plaatsvinden van het sportbeleid.

Probleemstelling:

1. Wat is de stand van zaken met betrekking tot de bezuinigingsmogelijkheden uit de sportnota en het beschikbaar komen van financiële middelen voor de sportstimulering?

2. Welke stappen zijn er gemaakt met betrekking tot het eenduidig beleid (harmonisatie) ten aanzien van de accommodaties?
3. Welke resultaten heeft de pilot sportstimulering met de buurtsportcoach tot nu toe opgeleverd en welke conclusies kunnen we hier uit trekken voor het vervolg van het sportstimuleringsbeleid?
4. Op welke manier is gebruik gemaakt van het sportstimuleringsfonds (door wie, waarvoor en welke bedragen) en welke conclusies kunnen we hieruit trekken met betrekking tot de resultaten.
5. Welke conclusies trekken we uit de tussenevaluatie met betrekking tot de uitvoering van het sportbeleid; welke bijstellingen moeten we eventueel doen en hoe ziet het vervolg er uit?

Aanpak

Er is door de gemeente zelf een analyse gemaakt van de huidige stand van zaken rondom de financiën op de sportbegroting en de voorgenomen en doorgevoerde bezuinigingen. Verder is er met betrekking tot de sportstimulering door de uitvoerende organisatie van het buurtsportcoach project (Welstad) een evaluatie gemaakt. Deze evaluatie, de eigen ervaringen van de gemeente en de input van de verenigingen, vormen samen de tussentijdse evaluatie van het sportstimuleringsbeleid. Daarbij hebben we ook de ervaringen meegenomen met het sportstimuleringsfonds.

2. Overzicht en analyse van de bezuinigingsvoorstellen uit de sportnota

2.1. Inleiding

De doelstelling luidde: “een bezuiniging op sport realiseren zodat financiële middelen beschikbaar komen voor het nieuwe sportstimuleringsbeleid”.

In de Sportnota zijn een groot aantal bezuinigingsvoorstellen opgenomen. Deze staan in het schema in bijlage 1. Op basis van onderzoek van de Grontmij naar de bezuinigingsmogelijkheden op de sportaccommodaties is dit schema gemaakt. Bij de behandeling en vaststelling van het Sportbeleid in de gemeenteraad zijn een tweetal voorstellen uitgezonderd, namelijk het onderzoek naar het afstoten van het gymlokaal in Ezinge (2) en een totale afbouw van de subsidie met het zwembad (21). De overige voorstellen konden worden onderzocht en uitgevoerd. Als alle bezuinigingsmogelijkheden zouden worden gehaald kom je op een totaal bedrag van € 156.604,-. (maximale variant)

In het raadsbesluit van september 2013 bij Adviesnotitie Sportnota is uitgegaan van een taakstellende bezuiniging van € 70.000,-.

Alles wat daar bovenop kon worden bezuinigd tot een maximaal bedrag van € 56.000,- kon worden besteed aan sportstimulering/een buurtsportcoach.

Wanneer er boven deze € 126.000,- nog meer bezuinigd kan worden dan zou dat besteed kunnen worden aan zowel sportstimulering als de sportaccommodaties.

In de Kadernota 2015 zijn een aantal bezuinigingsmaatregelen gedaan om de algehele begrotingspositie van de gemeente te verbeteren; één daarvan is een kaderstellende bezuiniging op de subsidie van het zwembad voor een bedrag van € 50.000,-. Dit is een andere bestemming (algemeen dekkingsmiddel begrotingsresultaat versus impuls sportstimulering) dan eerder afgesproken in het kader van de Sportnota 2013. Hierin was namelijk afgesproken de hogere opbrengst dan de minimale € 70.000 in te zetten voor sportstimulering. Het zal duidelijk zijn dat dit een negatieve invloed heeft op het beschikbare budget voor deze sportstimulering. Zie hieronder.

2.2. Overzicht stand van zaken

In het schema in bijlage 1 staat aangegeven welke bezuinigingsvoorstellen zijn doorgevoerd.

De in het schema beschreven mogelijkheden waren uitgangspunt. In de daadwerkelijke uitvoering gaat het om de volgende grotere trajecten:

1. Verhoging tarieven binnensport
2. Harmonisatie beleid accommodaties voetbal
3. Harmonisatie beleid tennis
4. Verlaging subsidie zwembad
5. Overige sporten

Onderzoek met betrekking tot de tariefverhoging en harmonisatievoorstellen voor zowel de binnen als de buitensport heeft veel tijd gekost. Ook de daadwerkelijke uitvoering met de sportverenigingen vraagt nog tijd. De bezuinigingen op sport zijn dan ook, anno 2016, slechts gedeeltelijk doorgevoerd.

Al gerealiseerd tot september 2016;

Het afstoten van het voetbalveld Adorp en het vervallen van het onderhoud oude gebouw DWA (korfbal) en de gedeeltelijke verlaging van de subsidie op het zwembad.

Zwembad

In het overzicht staan een paar mogelijkheden om met minder subsidie het zwembad te exploiteren. Het gaat om inzet vrijwilligers, verlagen van de personele kosten en uitwisseling van beheer zwembad en beheer sporthal. De Grontmij achtte het mogelijk om daarmee een bezuiniging in te boeken van € 69.375,-.

Met het bestuur van het de Stichting Zwembad de Hoge Vier zijn verschillende gesprekken gevoerd over deze bezuinigingsmogelijkheden. Het bestuur heeft in april 2015 aangegeven dat zij geen mogelijkheden zien de bezuiniging van € 70.000 euro door te voeren. In de kadernota 2015 heeft de gemeente uiteindelijk besloten om het subsidiebedrag voor het zwembad te verlagen met totaal € 50.000,- (Kadernota 2015); In 2016 met € 35.000,- en in 2017 met nog eens € 15.000,-. Het zwembad is uiteindelijk niet akkoord gegaan met deze subsidieverlaging met als gevolg dat het bestuur heeft besloten terug te treden en de Stichting te ontmantelen.

Momenteel wordt gewerkt aan een toekomstplan voor het zwembad. Uitgangspunt blijft de verlaagde subsidie.

Tarieven en harmonisatie

De komende maanden wordt met de sportverenigingen gesproken over de harmonisatievoorstellen en de verhoging van de tarieven. In het concept voorstel hierover is het uitgangspunt dat het een bezuiniging oplevert van € 58.491,-. Daarbij is met betrekking tot de sportaccommodaties uitgegaan van een kostendekkendheid van 50%. Dit lijkt het meest realistisch. Voor de binnensport is vooral gekeken naar een tarief dat aansluit bij een gemiddelde van de tarieven in onze buurgemeenten. Voor verenigingen die een, in verhouding sterke verhoging tegemoet zien, kan maatwerk worden geleverd. De wijziging van de tarieven en privatiseringsvergoedingen worden in 3 jaar tijd stapsgewijs doorgevoerd.

Gymzaal Ezinge

De Raad heeft n.a.v. de sportnota besloten om de gymzaal Ezinge, ondanks de lage bezetting en de hoge onderhoudskosten, niet te sluiten. Het volgende staat in de adviesnotitie die bij de Sportnota hoort. "Voor de gymzaal Ezinge adviseren wij wel verder met het dorp te onderzoeken welke rol het dorp zou kunnen spelen bij het onderhoud en beheer van de gymzaal. Hierdoor zouden de totale kosten van onderhoud en beheer van deze gymzaal enigszins verlaagd kunnen worden. Vooralsnog zetten we hier nog geen concreet bedrag achter." (Uit; adviesnotitie sportbeleid 2013).

De dorpsbelangenvereniging Ezingen en één sportvereniging in Ezingen hadden tijdens het proces van de totstandkoming van de sportnota concreet aangegeven iets te willen en kunnen betekenen bij het beheer en onderhoud van de gymzaal.

De afgelopen tijd is er, door andere prioriteiten, nog niet veel onderzoek verricht. Er is een aantal keren contact geweest met de dorpsbelangenvereniging. We zijn wat terughoudend geweest omdat de Grontmij bezig was met onderzoek naar alle sportaccommodaties incl. de sportzalen. De dorpsvereniging was in tussentijd ook aan de slag met een dorpsvisie.

Na een analyse van de verschillende soorten kosten die de gymzaal Ezingen met zich meebrengt lijkt het niet logisch om delen van het onderhoud over te laten aan vrijwilligers op dit moment. Behalve enig schilderwerk en de schoonmaak zijn het werkzaamheden die niet door vrijwilligers kunnen worden uitgevoerd (vloeren vervangen, dakbedekking, verlichting, brandveiligheidsmaatregelen etc.).

Conclusie is om de gymzaal Ezingen voorlopig te onderhouden op basis van klachten-onderhoud en alleen noodzakelijke investeringen te doen wanneer de veiligheid in het geding is. Dit ook afwachtende de herindeling van gemeenten en de positie van Ezingen hierin. De dorpsvisie en het vervolg daarop kan ook aanleiding zijn om over de gymzaal verder te praten met het dorp.

Overig

Wanneer de harmonisatie en de tariefsverhogingen zijn doorgevoerd blijven er nog twee voorstellen uit het oorspronkelijke schema (bijlage 1) over, te weten;

- 1. Gezamenlijk beheer Ripperdahal en zwembad;**
- 14. Bijstellen kosten onderhoud kunstgrasveld.**

Ad 1: Een gezamenlijk beheer van de sporthal en het zwembad is nog niet in onderzoek genomen. Het zwembad krijgt een ander bestuur en het is nog onzeker welke beslissingen er genomen worden ten aanzien van de huidige beheerder. Verder is het beheer van de sporthal op dit moment naar tevredenheid ingevuld. Wanneer er nieuwe situaties ontstaan in één van beide accommodaties wordt opnieuw gekeken naar de vorm van beheer met als uitgangspunt dit efficiënt in te vullen.

Ad 2: Het kunstgrasveld vraagt het nodige onderhoud; zeker door intensiever gebruik door zowel hockey als korfbal is het geraamde bedrag nodig. Er kan niet verder op bezuinigd worden.

2.3. Conclusie

De taakstellende bezuiniging van € 70.000,- op de sportnota lijkt, met de doorvoering van de sporttarieven en harmonisatievoorstellen, haalbaar. In de Kadernota 2016 is aangegeven dat dit in het jaar 2019 is gerealiseerd.

De taakstellende bezuiniging van de kadernota 2015 op het zwembad van totaal € 50.000,- is tot € 35.000,- in 2016 gerealiseerd en wordt voor de overige € 15.000,- in 2017 doorgevoerd.

Een extra bezuiniging (bovenop de taakstellende bezuiniging) om te besteden aan sportstimulering lijkt echter niet haalbaar. Zoals in paragraaf 2.1. is aangegeven is de bezuiniging van € 50.000,- op het zwembad namelijk ingeboekt ter verbetering van de algehele financiële positie van de gemeente in de Kadernota 2015.

3. Evaluatie pilot sportstimulering februari 2014 – februari 2016

3.1. Inleiding

“Stimulering van sport, bewegen en gezondheid draagt in de gemeente Winsum bij aan een Gezonde leefstijl van de bewoners”. Zo luidt de visie van de gemeente Winsum op sportbeleid. Onder het motto ‘Een leven lang bewegen’ wil de gemeente Winsum dat zoveel mogelijk inwoners gaan én blijven sporten of bewegen.

Het sportstimuleringsbeleid kreeg bij de vaststelling van het Sportbeleid de volgende 3 doelstellingen mee:

1. Sterke en vitale sportverenigingen;
2. Goede sportaccommodaties en voorzieningen in de openbare ruimte stimuleren het sporten en bewegen;
3. Sporten en bewegen wordt succesvol ingezet als middel om een gezonde leefstijl van de inwoners te bevorderen.

Om deze doelstellingen te behalen is er voor gekozen een sportstimuleringsfonds in te stellen en een buurtsportcoach in te zetten.

Buurtsportcoach

De inzet van een buurtsportcoach past heel goed bij de doelstellingen uit de Sportnota ten aanzien van het stimuleren van sport en bewegen. De inzet van de buurtsportcoach moet dan ook gezien worden als instrument om het sportstimuleringsbeleid te realiseren.

De uitgangspunten van de buurtsportcoach waren het gebruik maken van eigen kracht van inwoners, het werken aan duurzame resultaten en vraaggericht te werk gaan. Daarbij zijn vooraf de volgende resultaten geformuleerd;

- 1) Ondersteuning sportverenigingen; sportverenigingen worden ondersteund om het sportaanbod te ontwikkelen, maatschappelijke functie te verbreden en het eigen maken van nieuwe wervingsmethoden.
- 2) Ongebonden sporten en bewegen; sporten en bewegen wordt meer zichtbaar in de dorpen en wijken.
- 3) Gezonde leefstijl; er wordt samen met lokale organisaties nieuw aanbod ontwikkeld gericht op de doelgroepen die nog niet of te weinig bewegen en/of sporten.
- 4) Algemeen; men is op de hoogte van de regeling ‘sportimpuls’ en het sportstimuleringsfonds, sport- en beweegaanbod wordt onder de aandacht gebracht van inwoners, bij de uitvoering van opdrachten wordt onderzocht of mensen met een uitkering een rol kunnen spelen en de haalbaarheid van een sportplatform wordt onderzocht.

Het buurtsportcoach project is via een aanbesteding ingekocht bij Welstad uit Stadskanaal en is gestart op 1 februari 2014. De opdracht was voor de duur van de pilot voor 2 jaar, zoals besloten bij vaststelling van het Sportbeleid.

In 2012 was, vooruitlopend op de nieuwe Sportnota, al besloten deel te nemen aan het programma sport en bewegen in de buurt als onderdeel van de Regeling “Brede impuls

combinatiefuncties". Met deze regeling wordt een financiële impuls beschikbaar gesteld aan de gemeente voor het aanstellen van buurtsportcoaches als onderdeel van het Programma Sport en Bewegen in de Buurt. Deze financiële impuls hebben we goed kunnen inzetten om het buurtsportcoachproject te realiseren.

Sportstimuleringsfonds

Gelijktijdig met de aanstelling van de buurtsportcoach is een sportstimuleringsfonds ingesteld. Verenigingen, organisaties, bedrijven maar ook inwoners kunnen subsidie aanvragen voor activiteiten en projecten die sporten, bewegen en een gezonde leefstijl stimuleren.

Voor het sportstimuleringsfonds was een budget beschikbaar van € 30.000,- voor de duur van de pilot, zijnde 2 jaar. Er is een subsidieregeling opgesteld en een subsidieplafond van €15.000,- per jaar ingesteld.

3.2. Evaluatie buurtsportcoachproject

Het buurtsportcoach project is op 1 februari 2014 van start gegaan met een inventarisatie van de ideeën. Hiervoor is een oproep gedaan aan alle bewoners en organisaties en het resulteerde in 37 ideeën. Verder is een netwerk opgebouwd, een adviesgroep geformeerd en is een Uitvoeringsplan opgesteld. Na de zomer van 2014 kon de uitvoering van het plan van start gaan.

In januari 2015 is een eerste evaluatieverslag gemaakt (zie bijlage). Hierin is per project of activiteit de stand van zaken aangegeven. Door ziekte en verandering van baan zijn er een aantal wisselingen geweest in de bezetting van de buurtsportcoaches. Dit heeft invloed gehad op de resultaten van de eerste periode. Ondanks deze startproblemen zijn er toch tal van nieuwe initiatieven in gang gezet en is gewerkt aan de promotie en bekendmaking van het project sportstimulering.

Eind 2015 is het pilotproject opnieuw door Welstad geëvalueerd. Dit keer ook met een tevredenheidsonderzoek onder de stakeholders. De resultaten kunt u lezen in bijlage..

Zetten we de resultaten van deze twee evaluaties af tegen de verwachte resultaten die geformuleerd zijn dan kun je de volgende conclusies trekken:

- 1) Ondersteuning sportverenigingen; sportverenigingen worden ondersteund om het sportaanbod te ontwikkelen, maatschappelijke functie te verbreden en het eigen maken van nieuwe wervingsmethoden.

Er zijn diverse verenigingen in de verschillende dorpen die gebruik hebben gemaakt van de buurtsportcoach voor het ontwikkelen van nieuwe activiteiten en daarmee de promotie en het verbreden van hun vereniging. Genoemd kunnen worden: Turning Winsum, Rood Zwart Baflo, sportverenigingen van Sauwerd, Hockeyvereniging, IJvereniging Baflo.

- 2) Ongebonden sporten en bewegen; sporten en bewegen wordt meer zichtbaar in de dorpen en wijken.
Sportinstuif voor jongeren in Winsum en Ezinge in samenwerking met Barkema en de Haan, Promotieactiviteiten Zwembad De Hoge Vier, activiteiten in de beweegtuin, wandelgroepen voor ouderen, diverse evenementen en activiteiten in samenwerking met de sportverenigingen en de scholen.

- 3) Gezonde leefstijl; er wordt samen met lokale organisaties nieuw aanbod ontwikkeld gericht op de doelgroepen die nog niet of te weinig bewegen en/of sporten.
Er zijn verschillende nieuwe initiatieven ontstaan waarbij nieuw aanbod is ontwikkeld voor doelgroepen die minder bewegen en sporten. Genoemd kan worden; wandelgroep NOVO, Twaalf Hoven en de buurt, Nova Naobers beweegactiviteiten voor ouderen, activiteiten in de Beweegtuin, Ondersteuning VN panel, Dag van het kind, financiële ondersteuning sporten in samenwerking Arme Kant Winsum, Beweegdiploma, Walking Football Sauwerd, Gymnastiek op de stoel, beweeggroep Winkheem, cursus voor cliënten Werkplein ter ondersteuning reïntegratietraject.
- 4) Algemeen; men is op de hoogte van de regeling 'sportimpuls' en het sportstimuleringsfonds, sport- en beweegaanbod wordt onder de aandacht gebracht van inwoners, bij de uitvoering van opdrachten wordt onderzocht of mensen met een uitkering een rol kunnen spelen en de haalbaarheid van een sportplatform wordt onderzocht.

Gedurende het project is promotie van de buurtsportcoach een belangrijk onderdeel geweest van de werkzaamheden. Er is een overzicht gemaakt van alle sporten, er is een website ontwikkeld, de sociale media zijn gebruikt. Ook zijn er diverse evenementen in samenwerking met organisaties zoals Promotie Winsum, de verenigingen, en de scholen georganiseerd. Er is geen sportplatform opgericht maar wel een adviesgroep sport ontstaan die de buurtsportcoach heeft geholpen bij het opstellen van het Uitvoeringsplan en de voortgang heeft gemonitord.

Uit bovenstaande opsomming en de beschreven resultaten in het rapport van Welstad concluderen we dat er volop resultaat is geboekt in de beperkte periode van de pilot. Er is ook op alle 4 doelstellingen resultaat geboekt. Welstad geeft zelf al aan dat de personele invulling in het eerste jaar van het project wat moeilijk lag, hetgeen invloed heeft gehad op een aantal resultaten. Belangrijk is de zichtbaarheid en herkenbaarheid van de buurtsportcoaches en de continuïteit. De organisaties en verenigingen moeten de buurtsportcoach leren kennen, plannen maken, budget vrij maken voor activiteiten of subsidie aanvragen. Kortom; er gaat tijd over heen voordat zaken echt effect gaan hebben.

Uit het tevredenheidsonderzoek onder de stakeholders kan ook geconcludeerd worden dat er waardering is voor het werk van de buurtsportcoach en dat de organisaties die contact hebben gehad in die twee jaar er ook hun voordeel mee hebben gedaan. Het helpen bij het organiseren van activiteiten springt er daarbij uit. Daarnaast hebben de verenigingen en de overige organisaties de buurtsportcoach vooral gebruikt bij promotie en publiciteit en het werven van deelnemers.

Er zijn uiteraard ook verenigingen en scholen geweest die niet gewerkt hebben met de buurtsportcoach. Het is natuurlijk ook geen noodzaak. De buurtsportcoach is ingezet als aanjager en verbinder en vooral daar te ondersteunen en te faciliteren waar het nodig is. Geconstateerd is dat een goede communicatie met alle stakeholders van groot belang is voor het welslagen van projecten en activiteiten.

3.3. Evaluatie sportstimuleringsfonds

Voor het sportstimuleringsfonds zijn uiteenlopende aanvragen gedaan. Veel van de eerste ideeën die zijn ingediend bij de start van het buurtsportcoach / sportstimuleringsproject (zie paragraaf 3.2.) zijn gehonoreerd via dit fonds. Er is een duidelijke link te zien tussen de projecten en activiteiten waarbij de buurtsportcoach heeft ondersteund en de aanvragen voor subsidie uit het stimuleringsfonds. Hieronder een kort overzicht van de activiteiten.

Overzicht gesubsidieerde projecten sportstimuleringsfonds 2014 – (aug 2016)

organisatie	activiteit	doelgroep	jaar
Sauwerd	Sportweek Sauwerd	Alle inwoners	2014
Baflo in Beweging	Sportclinic Baflo	Alle inwoners	2014
Volleybalvereniging Winkhem	Scholenvolleybal	Kinderen	2014
VV SIOS	Walking football	Ouderen	2014
Nova Noabers	Beweging voor ouderen	Ouderen	2015
De Hoven, Viskenij	Bewegen voor ouderen	Ouderen	2015
Sauwerd	Sportweek Sauwerd	Alle inwoners	2015
IJsclub Baflo	Activiteiten rondom skaten	Jongeren	2015
Beweegtuin	Activiteiten de beweegtuin	Ouderen	2015
Terra Winsum	Projectweek voel je fit	Jongeren	2015
Hockeyvereniging winsum	Hockey scholen	Kinderen	2015
CSG Winsum	Sportactiviteiten uitwisseling	Jongeren	2015
St. Zwembad de Hoge 4	PR zwembad door activiteiten	Alle inwoners	2015
SW&D	Stoelgym voor ouderen	Ouderen	2015
Terra	Project 'actief je vakantie starten'	Jongeren	2016

De meeste activiteiten en projecten waarvoor subsidie is aangevraagd speelden zich in de dorpen Winsum, Baflo en Sauwerd af. De overige dorpen blijven wat achter. De activiteiten sluiten prima aan bij de doelstellingen van het sportstimuleringsbeleid. Het richt zich op diverse doelgroepen; ouderen, jongeren, kinderen. Het richt zich vooral op de ongebonden sport. Verder zie je dat een aantal verenigingen via de scholen hun vereniging en hun sport promoten. Het Sportstimuleringsfonds voldoet aan een behoefte gezien het aantal aanvragen. De combinatie met de activiteiten en interventies van de buurtsportcoach en de aandacht voor het onderwerp sportstimulering heeft hier ook aan bijgedragen. De vraag is natuurlijk of dit soort activiteiten een terugkerend karakter krijgen en of de organisaties het kunnen en gaan organiseren zonder financiële ondersteuning vanuit de gemeente. Deze subsidieregeling sluit aan bij de Subsidieverordening van de gemeente waarin is vastgelegd dat incidentele subsidie slechts 2 jaar voor dezelfde activiteit kan worden aangevraagd. Dit om de organisatie te stimuleren andere financieringsbronnen aan te boren of in de eigen begroting de activiteit op te nemen.

3.4. Financiële evaluatie sportstimulering

De gemeente Winsum neemt vanaf 2012 deel aan de Regeling “Brede impuls combinatiefuncties”. Via het gemeentefonds is de uitkering van deze regeling geregeld. De afgelopen jaren hebben we als gemeente de onderstaande bedragen ontvangen.

De regeling behelst dat hiermee 40% van de personele inzet buurtsportcoaches mee gedekt is. De overige 60% moet komen van de gemeente of andere externe partijen.

Inkomsten en uitgaven buurtsportcoach

Jaar	Inkomsten	uitgaven	Bestemming uitgave
2012	45.400	45.400	In lopende reserve
2013	45.400	45.400	In lopende reserve
2014	45.400	55.000	Welstad (buurtsportcoach)
2015	27.240	59.000	Welstad (buurtsportcoach)
2016	27.400	17.000	Welstad (buurtsportcoach)
	190.680	221.800	

Omdat we pas in 2014 de buurtsportcoach aangesteld hebben is het rijksgeld van 2012 en 2013 niet uitgegeven en in een reserve gestort. Het besluit (sept 13) was om dit bedrag uit te smeren over de jaren erna. Dit is besproken met, en akkoord bevonden door de Vereniging sport en gemeenten, welke de regeling voor het Rijk uitvoert. In de Bestuursrapportage 2015 is aangegeven dat € 32.000,- uit de reserve toegevoegd moest worden aan de exploitatie ter dekking van de kosten van de buurtsportcoach. Dit is echter niet uitgevoerd waardoor momenteel er nog steeds een reserve sportstimulering is van € 90.800,-.

De gemeente neemt deel aan de Rijksregeling en heeft daarmee de intentie afgegeven 1,4 fte buurtsportcoach te realiseren. Er is uiteindelijk 0,8 fte gerealiseerd door Welstad. In de Regeling is uitgegaan van een buurtsportcoach op MBO niveau met een lager normbedrag dan welke zijn ingezet door Welstad. Uitgangspunt bij de inzet van Welstad was het beschikbare budget en de opdracht die de gemeente heeft meegegeven. De opdracht vroeg om een HBO geschoolde buurtsportcoach omdat deze vooral als aanjager, verbinder, opbouwwerker werd ingezet.

Wanneer de gemeente Winsum wil blijven deelnemen aan de Rijksregeling dan zal zij dit vóór 1 oktober 2016 kenbaar moeten maken aan het Rijk. Er moet dan 1,4 fte worden gerealiseerd aan buurtsportcoach (het minimum dat de Regeling vraagt) en er moeten vanuit de gemeente of derden financiële middelen bij, te weten, minimaal € 41.000,- per jaar (uitgangspunt is MBO geschoolde).

Inkomsten en uitgaven sportstimuleringsfonds

Jaar	Inkomsten	uitgaven	
2014	15.000	3.773,04	
2015	15.000	14.220,46	
2016	0	2.500	
	30.000	20.493,50	Restant 9.506,50

Het sportstimuleringsfonds hebben we voor 2016 gecontinueerd omdat er nog voldoende financiële middelen zijn. Op dit moment resteert nog een bedrag van ruim 9.500,- (aug 2016).

4. Conclusies en aanbevelingen

4.1. Conclusies

- Het sportstimuleringsbeleid zoals dat in 2014 en 2015 is ingezet heeft effect gehad.
- Er zijn nieuwe activiteiten ontstaan voor verschillende doelgroepen.
- Er zijn nieuwe organisaties (anders dan de sportverenigingen) betrokken geraakt bij het onderwerp sport, bewegen en gezonde leefstijl zoals dorps- en wijkverenigingen, fysiotherapie, De Hoven, NOVO, Promotie Winsum, Jongerenwerk, scholen, kinderopvang.
- Er zijn specifiek activiteiten ontstaan voor ouderen en kwetsbare groepen inwoners.
- Bewegen, sport en gezonde leefstijl zijn gepromoot.
- Sportverenigingen en andere organisaties hebben zich gepromoot en meer deelnemers geworven.
- Verschillende organisaties zijn de samenwerking aangegaan die er voorheen niet waren zoals scholen en sportverenigingen, gezondheidsorganisaties, zorginstellingen en verenigingen, sportverenigingen onderling in een dorp, Promotie Winsum, etcetera. De samenwerking tussen en het integreren van sport, gezondheid, onderwijs, zorg is van wezenlijk belang om meer sport, bewegen en gezonde leefstijl te bewerkstelligen.
- Er zijn diverse sportverenigingen geholpen bij hun ondersteuningsvraag.
- De buurtsportcoach heeft als verbinder en ondersteuner opgetreden en de inwoners laten zien hoe ze nieuwe activiteiten kunnen organiseren, deelnemers kunnen werven en continuïteit kunnen bewerkstelligen. Er is door hen gebruik gemaakt van de eigen kracht van de inwoners, lokale organisaties en verenigingen. De buurtsportcoach heeft hierin echt een meerwaarde ingebracht.
- De buurtsportcoach heeft hiermee een bijdrage geleverd aan versterking van de gezonde leefstijl, meer bewegen voor kwetsbare inwoners, maar zeker ook aan de leefbaarheid van dorpen.
- Het sportstimuleringsfonds heeft voldaan aan een behoefte. De combinatie van het ondersteunende, opbouwende werk van de buurtsportcoach met het fonds heeft tot vernieuwende activiteiten geleid. Gezien de uitgaven is het mogelijk om een lager budget beschikbaar te stellen per jaar voor dit sportstimuleringsfonds.

Maar ook:

- De periode is te kort geweest om na te gaan of de Winsumers meer bewegen en aan sport doen.
- De periode dat er een buurtsportcoach was, is kort geweest. De opstartfase, netwerk opbouwen, zichtbaar zijn, vraagt tijd. Hierdoor is het sportstimuleringsbeleid nog niet bij iedereen onder de aandacht gebracht en zijn nog niet alle verbindingen gelegd.
- Er is een langere tijd nodig om duurzame resultaten te bereiken met het sportstimuleringsbeleid.

- De taakstellende bezuiniging op sport is op dit moment nog niet gerealiseerd en dus zijn er nog geen structurele middelen voor verdere sportstimuleringsprojecten vanuit de sportbegroting. De verwachting is niet dat er meer dan de taakstellende bezuiniging van € 70.000,- gerealiseerd gaat worden.
- Er is nog een reserve beschikbaar voor de sportstimulering van € 90.800,-, zijnde de rijksbijdrage van de jaren 2012 en 2013.

Aanbevelingen

Vervolg geven aan het sportstimuleringsbeleid en daarbij de koppeling zoeken met de doelstellingen binnen het sociaal domein en het gezondheidsbeleid. Door in te zetten op sporten en bewegen draagt dit bij aan een gezonde leefstijl en preventie.

Een buurtsportcoach / opbouwwerker sport, bewegen, gezonde leefstijl inzetten voor meerdere jaren evenals het sportstimuleringsfonds. De opdrachten van de buurtsportcoach opnemen in de opdrachten voor de basisondersteuning jeugd, Wmo en samenlevingsopbouw om zo een meer structurele inbedding van het werk te krijgen en de integratie te krijgen met het sociaal domein en het gezondheidsbeleid.

Hierover op korte termijn met de gemeenten BMW in gesprek gaan zodat het meegenomen kan worden in de nieuwe aanbesteding van de basisondersteuning. De nieuwe contractperiode gaat 1 januari 2018 in.

Richting Ministerie aangeven dat we in 2017 mee willen blijven doen met de regeling Brede impuls combinatiefuncties voor 60%, zijnde 1,4 fte. Voor het komende jaar de huidige reserve sportstimulering inzetten als cofinanciering van de buurtsportcoach en voor het sportstimuleringsfonds.